

Celovit umetnik in osebnost

Ob jubileju igralca, člana izvršnega sveta občine Center, tovariša in prijatelja Poldeta Bibiča ni tako preprosto zapisati nekaj besed, s katerimi bi se pridružili vsem, ki mu bodo ob osebnem prazniku dali priznanje in iskreno zaželeli vse dobro za vnaprej.

Polde Bibič si je ob preloženju življenjskega veka kot človek, umetnik in družbeni delavec že zdaj zagotovil ugledno mesto v plejadi velikih mož slovenske gledališke in filmske umetnosti ter umetniške besede. Če se spomnimo verzov iz Goriškega slavčka, je naredil v življenju ne samo, kar je znal, ampak tudi, kar je mogel. Ob vseh njegovih nepozabnih gledaliških likih v Mariborskem slovenskem narodnem gledališču, Mestnem gledališču v Ljubljani, Drami, Slovenskem gledališču v Trstu, ob njegovih likih v slovenskem filmu, radiu in televiziji nam je še posebej ljub kot človek v vsej svoji iskreni preprostosti. Poznati Poldeta tako, pomeni poznati njegovo veličino.

Zapisal se je času, v katerem ne živi samo kot umetnik, ugleden pedagoški delavec v akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, ampak tudi kot trezen, odgovoren in zavzet družbeni delavec, predvsem na po-

dročju urejanja in ustvarjanja novih družbenih odnosov na področju kulture. To delo ga je z vsemi bogatimi izkušnjami in pobudami pripeljalo tudi v izvršni svet skupščine občine Center.

V zadnjih letih je kot družbeno angažiran človek Polde Bibič mnogo prispeval k ponovnemu dvigu vsestranskega ugleda SNG Dramе. Njegova zasluga je, da so se v obdobju, ko je vodil Dramo, bistveno izboljšali medsebojni odnosi med člani kolektiva, s tem pa ustvarili pogoje za nemoteno in plodno delo. S poslušom za razvoj samoupravnih odnosov mu je v Drami uspelo ustvarjalno angažirati celoten delovni kolektiv. Ob njegovem uspešnem umetniškem delu je bilo to prav gotovo eno njegovih velikih dejanj. Ob poenotenju interesov in ciljev posameznih delavcev in kolektiva SNG Drama so si lahko jasneje začrtali pot svojega umetniškega razvoja in programske smernice. S kvalitetnimi

predstavami v novejšem obdobju, v katerih je Polde Bibič nedvomno vodilni slovenski igralec, si je Drama ponovno utrdila ugled pri strokovni javnosti in pri občinstvu. Doživela je pomemben umetniški razvoj in vzpon, njen igralski ansambel pa je dokazal, da se uvršča med najkvalitetnejše v jugoslovanskem prostoru. Bibičeva prizadevanja, da urejene notranje razmere in razvita oblika samoupravljanja odpreta vse možnosti za nadaljnje razvijanje gledališke dejavnosti, so se izkazala kot pravilna in koristna. Drama je na Bibičevo pobudo med prvimi v slovenskem prostoru ustanovila in aktivirala programski svet, ki se je v sodobni gledališki praksi izkazal za nepogrešljivi člen procesa sprejemanja programskih izhodišč umetniškega delovanja.

Tako kleno in lepo, kot zna Polde Bibič povedati Zdravljico, mu mi ne moremo zaželeli vsega dobrega za naprej in zahvale za vse, kar je v svojem življenju Slovencem dal, vendar je naša čestitka k Abrahamu iskrena in iz srca: »Bodi še dolgo med nami in ustvarjaj nam še naprej lepe kulturne užitke!«

Pevski zbor SCT med enim od svojih številnih nastopov

KULTURNO ŽIVLJENJE V SCT

Polet za jutrišnje delo

»V vsaki organizaciji združenega dela naj sprejmejo program kulturnega razvoja, ki naj postane enakovredna sestavina razvojnih načrtov in dejavnosti«. To vodilo Zveze sindikatov Slovenije v delovni organizaciji Slovenija ceste-Tehnika uresničujejo kot nekaj samo po sebi umevnega in nujnega.

»Kulturno življenje pomaga pri ustvarjanju pristnih medsebojnih odnosov, tovarštva, daje nov elan za jutrišnje delo,« sta že na začetku razgovora poudarila naša sogovornika, predsednik in organizacijski sekretar kulturnega društva SCT Andrej Kerin in Brane Borštnik.

»Vaša DO je pred kratkim praznovala 35-letnico uspešnega delovanja, koliko pa je staro vaše kulturno društvo?«

»Pri organiziranem pristopu k vprašanju kulture so imeli pomembno vlogo mladi, ki so ob pomembnih spominskih dnevih in ob različnih drugih priložnostih s pesmijo in besedo nastopali pred sodelavci. Tako segajo naši resnejši koraki v leto 1973, ko smo ustanovili kulturno komisijo ter začeli s folklorno skupino in recitacijskim krožkom. V letu 1978 pa smo začeli načrtno in organizirano ustvarjati kulturo. V to leto sega tudi začetek naše tradicionalne prireditve »Gradbeni praznik«, ki smo jo sprejeli za svojo in ki je prav po naši pobudi prerasla v vsakoletno srečanje gradbenih delavcev Slovenije.«

»Koliko sekcij ima vaše društvo?«

»Danes šteje naše društvo šest sekcij in sicer: mešani pevski zbor, dramsko-recitacijsko skupino, likovno-foto sekcijo, vokalnoinstrumental-

ni ansambel Črni asfalt, literarno sekcijo, folklorno skupino.«

»Katera od teh skupin je najbolj uspešna?«

»Morda zaradi narave svoje dejavnosti, prav gotovo pa tudi zaradi svoje kvalitete, je najbolj odmeven mešani pevski zbor. Zbor je bil ustanovljen leta 1976, ves čas ga vodi Jože Pečar, za seboj pa ima kar lepo število nastopov. Leta 1982 pa je bilo tudi za naš zbor prelomno, saj so v svoj umetniški program, kjer so prevladovali predvsem slovenske, jugoslovanske narodne, ponarodele in borbene pesmi, vključili prvič tudi pesmi iz obdobja renesanse ter druge umetne pesmi, kar se je poznalo še posebej pri rasti kvalitete zbora. Prvi samostojni koncert zbora v Narodni galeriji pa je pomenil tudi korak iz anonimnosti ter predstavitev širši javnosti.«

»Kakšno se vam zdi osnovno poslanstvo vašega kulturnega delovanja?«

»Poleg tega, da je to način združevanja in zbliževanja delavcev različnih nacionalnosti in različne socialne strukture, je naš osnovni namen približati kulturo delavcem, tudi takim, ki se sicer ogibajo kulturnih prireditev, hkrati pa dati možnosti tistim, ki jim pasivno spremljanje kulturnega dogajanja ni dovolj.«

»Gotovo imate tudi kakšne težave pri vašem delu?«

»Res je, pogosto se kažejo potrebe po kadrovskih okrepitvah, saj delo na terenu, odsotnosti zaradi šolanja in odhodi v JLA pogosto otežujejo delo skupin. Upamo pa, da bo združenje, ki se nam obeta z delovno organizacijo Obnova, prinesla novo poživitev tudi v kulturno življenje.«

»Za konec morda še vprašanje, ali in kako odseva stabilizacijski ukrepi pri vašem kulturnem delovanju?«

»Poudariti je treba, da je bilo v naši delovni organizaciji vseskozi namenjeno za kulturo toliko sredstev, da je naše delo lahko nemoteno teklo. Za zdaj je pri nas še zmeraj tako«

V.L.

KULTURNA AKCIJA V KS

Manj »uvoženih« izvajalcev

Pri ZKO Ljubljana Center so dolga leta zamaževali in opozarjali, da je kulturno delovanje v krajevnih skupnostih večinoma omejeno zgolj na organizacijo poslov, v katerih zapolnijo kulturni program »uvoženi«, največkrat poklicni izvajalci. Morda je to najenostavnejša organizacija nekega kulturnega dogodka, zagotovo pa ne najcenejša. Tako poleg drugih dejavnikov tudi to dejstvo narekuje nekoliko drugačno in bolj smotrno ravnanje.

Pri ZKO Ljubljana Center so nam povedali, da se spremembe že čutijo, da bo letošnja kulturna akcija v krajevnih skupnostih potekala približno takole:

Komisije za kulturo v dvanajstih krajevnih skupnostih naše občine bodo skupaj s krajevnimi družbenimi in političnimi organizacijami, ŠKUD, VVO, društvi in KUD v OZD pripravile okoli šestdeset kulturnih prireditev ob državnih in krajevnih praznikih ter spominskih slovesnostih. Tudi oblike klubskega dela (srečanja, razgovori, predavanja... s pomembnimi družbenimi in javnimi delavci-krajani) postajajo iz leta v leto vse pogostejše del kulturnega življenja krajevnih skupnosti, v prihodnje pa naj bi se bolj zaživele.

Razen tega bodo v KS Ajdovščina pripravili še štiri likovne razstave, trimesečni animacijski tečaj za otroke, v KS Gradišče načrtujejo različne kulturne dejavnosti za otroke, mladino, delovne ljudi in starejše občane; poleg likovnih razstav načrtujejo v KS Josip Prašnikar še gledališko predstavo na prostem; v KS Kolodvor bodo v okviru kulturne dediščine svoje krajevne skupnosti popisali spomenike in obeležja NOB, s pobrateno KS Šentjur pri Celju pa bodo sodelovali na »Ipavčevih dnevih«; v KS Ledina bodo pripravili razstave roč-

nih del invalidov, v tednu otroka pa družabne igre; v KS Novo Polje je osrednji oblikovalec kulturnih dogodkov novo ustanovljeno društvo Tomo Brejc, ki pripravlja vsakoletni teden kulture z gledališkimi, glasbenimi, literarnimi, filmskimi in folklornimi prireditvami; KS Prule se je omejila samo na prireditve, omenjene v uvodu tega zapisa; v KS Stara Ljubljana načrtujejo izmenjavo programov s pobratenima KS Adlešiči in Mlinše-Kolovrat ter sodelovanje na prireditvah »Noč na Ljubljani« in »Po poteh partizanske Ljubljane«; v KS Stari Vodmat bo razstava moščanskih likovnikov-ljubiteljev; v KS Tabor pripravljajo

več srečanj, predavanj in razstav s poklicnimi gledališkimi igralci, književniki, likovniki in glasbenimi ustvarjalci; v KS Trg osvoboditve posvečajo poglavito skrb kulturni vzgoji otrok in mladine v obliki rednih tečajev, obiskov in ogledov pod strokovnim vodstvom mentorjev in sicer na teme: likovna ustvarjalnost otrok, knjiga v otroški dobi, kulturna dediščina v KS in prenova Stare Ljubljane.

Naj za sklep tega zapisa poudarimo še osnovno izhodišče ZKO Ljubljana Center: medsebojno spoznavanje in sodelovanje. Zato društvom in KUD v OZD, šolskim kulturnim društvom in skupinam dobesečno »polagajo na srce«, naj sodelujejo v svojih krajevnih skupnostih – na prireditvah, v komisijah za kulturo pa naj bo mesto tudi za predstavnike društev in mentorjev ŠKUD. Tudi s sredstvi, ki so na voljo, se lahko v krajevnih skupnostih zgodi še to in ono, kar lahko obogati naše kulturno življenje.

V.L.

Pravočasno o delu društev

Izvršni odbor ZKO Ljubljana Center je na 16. seji obravnaval dokončno razdelitev lanskih sredstev društvom in KUD v OZD, bilanco SDK za leto 82, finančno poročilo za leto 82 ter pripravo osnutka programa društva za leto 1984. Zlasti v zvezi s slednjim se iz leta v leto pojavljajo podobne težave in problemi. Sučejo se predvsem okrog pravočasne oddaje predloga programa društev za naslednje leto – rok je pozno poletje ali zgodnja jesen! Rok za oddajo torej že teče in je dovolj dolg, kljub temu pa se nekatera društva izgovarjajo, da programa ni mogoče kar »stresti iz rokava«, pri tem pa pozabljajo, poudarjajo pri ZKO, da jih na to začeljo spominjati že zelo zgodaj, saj dobro vedo,

da je osnove programov časovno dolgotrajna naloga.

»Od februarja do konca julija je po našem mnenju dovolj časa, da lahko v septembru oblikujemo prvo podobo programa za naslednje leto, saj se le tako lahko izognemo nepotrebnim verižnim zamudam na vseh ravneh,« poudarjajo pri ZKO. Na pravočasnost programskih priprav so pri ZKO opozarjali tudi v preteklih letih, kljub temu pa so nekateri hoteli prevladati krivdo za zamudo ali prekratek rok na nekoga tretjega.

Čas je, da se vsi zavemo, da je prav pravočasno programiranje in načrtovanje porok za dobro in uspešno delo.

V.L.